

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Шифр _____

Робота
учасника (ці) I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з польської мови та літератури
учня (учениці) _____ класу

(повна назва закладу освіти)

_____р-ну _____обл.

прізвище, ім'я, по батькові учня (у родовому відмінку, повністю)

дата народження (число, місяць, рік)

Учитель: _____

(прізвище, ім'я, по батькові вчителя (повністю))

24.10.2025 р.
м. Вінниця

Шифр _____

Максимальна кількість балів – 77

Кількість балів учасника (-ці) олімпіади - _____

I. Sprawdzian z zrozumienia tekstu ze sluchu

Punktacja 0-10

Wysłuchaj tekstu i zaznacz w rumryce: prawda(P) czy fałsz (F).

1. Kraków leży na południu Polski nad Wisłą	
2. Jest jednym z najmniejszych miast w Polsce	
3. Wawel- tak nazywa się ulica, gdzie stoi zamek i katedra	
4. W zamku można oglądać samochody różnej marki i modele	
5. W katedrze można zobaczyć groby królów polskich	
6. Niedaleko Wawelu leży stary Kraków, centralnym placem jest Stary Rynek	
7. Przy Rynku stoi też Kościół Mariacki	
8. Punktualnie o 12.00 można usłyszeć koncert fortepianowy	
9. Na Rynku jest pomnik wielkiego muzyka F.Chopina	
10. W Krakowie studiował Mikołaj Kopernik	

(__ /10 p.)

II. Sprawdzian z rozumienia tekstu czytanego

Punktacja 0-7

Przeczytaj tekstu i zaznacz w rubryce: prawda (P) czy fałsz (F).

Film animowany o przygodach Reksia ma już pół wieku. Gdyby żył naprawdę, miałby 50 lat. Pół wieku temu wyemitowano pierwszy odcinek przygód jednego z najbardziej znanych zwierzęcych bohaterów. „Reksio poliglota” powstał w Studiu Filmów Rysunkowych (SFR) w Bielsku-Białej. Studio zadebiutowało w 1948 roku filmem „Czy to był sen?” i do 1958 roku wyprodukowało ponad 20 animacji. W 1953 roku pracę w nim rozpoczął Lechosław Marszałek, reżyser filmów animowanych. To on wymyślił Reksia, kiedy obserwował, jak jego pies, suczka Trola, biega po podwórku. Pomyślał wtedy – a gdyby tak stworzyć bajkę o psie, który nie gryzie i jest ciekawy świata? I tak w 1967 roku telewizja wyemitowała pierwszy odcinek przygód Reksia, w którym biały terier postanawia nauczyć się języków obcych – takich jak kurzy czy świński – żeby rozmawiać ze swoimi sąsiadami z podwórka. Przez 23 lata emisji Reksio był między innymi strażakiem, aktorem, sportowcem, kosmonautą, magikiem i detektywem. Dzieci były zachwycone – bielskie studio dostawało nawet 15 tysięcy listów miesięcznie od małych fanów. Listy motywowały pracowników studia do pracy, a tej było sporo, ponieważ realizacja jednego odcinka bajki zajmowała aż kilka miesięcy. W roku jubileuszowym zaplanowano powrót Reksia na ekrany kin.

1. Seria o psim bohaterze powstawała w wytwórni, która kręciła filmy fabularne.	
2. Przez pierwszych dziesięć lat istnienia studia powstało w nim kilkanaście produkcji.	
3. Twórca Reksia zainspirował się własnym psem.	
4. Reksio miał być bohaterem o przyjemnym, otwartym charakterze.	
5. W 1955 roku telewizja wyemitowała pierwszy odcinek przygód Reksia	
6. Autorzy filmu otrzymali w sumie aż 15 tysięcy listów od młodych widzów.	
7. W telewizji można obejrzeć nowe odcinki bajki o Reksiu.	

(__ /7 p.)

III. Sprawdzian z gramatyki.

Punktacja 0-42

1. Proszę uzupełnić zdania formami liczby mnogiej.

Uczniowie noszą do szkoły (ciężki plecak) **ciężkie plecaki** 0 . W plecakach mają (gruba książka)1 , (cienki zeszyt)2 , (kolorowy piórnik)3 i (smaczna kanapka)4 , (wygodny but)5 na zmianę i (ubranie)6 na lekcje WF-u. Dawniej uczniowie przynosili do szkoły (ulubiona zabawka)7 albo (karta)8 do gry. Dzisiaj przynoszą (nowy telefon)9 i (tablet)10.

(__ /10 p.)

2. Podane w nawiasach czasowniki proszę podać w odpowiednich formach osobowych.

1. Co (wy –robić)dzisiaj wieczorem?
2. Czy (ty – móc)mi pożyczyć 10 złotych?
3. Basia (studiować).....architekturę.
4. Zawsze rano (ja - pić).....kawę z mlekiem.
5. Kto teraz (zdawać)egzamin?
6. Kot (spać)na dywanie.
7. Dzieci (jeść).....teraz podwirczore

(__ /7 p.)

3. Uzupełnij według wzoru.

wzór: Kuba ma kuzyna. Darek nie ma kuzyna.

1. Olek..... komórkę. Taras..... komórki.
2. Ala..... siostrę. Jareksiostry.
3. Dziewczyny..... namioty. Chłopcynamiotów.
4. Ty..... laptopa. Ja..... laptopa.
5. Państwo..... samochód. My..... samochodu.
6. Ja..... Internet. Darek i JolaInternetu.

(__ /12 p.)

4. Proszę – zgodnie z przykładem – zapytać o podkreśloną część zdania.

PRZYKŁAD

Staś był wczoraj z wizytą **u brata**.

– U kogo wczoraj Staś był z wizytą?

– **U brata.**

1. Robert zaraził się grypą od Stefana.

– zaraził się Robert od Stefana?

– **Grypą.**

2. Długo czekałem pod szkołą na mamę.

– długo czekałeś pod szkołą?

– **Na mamę.**

3. Basia studiuje medycynę piąty rok.

– rok Basia studiuje medycynę?

– **Piąty.**

4. Babcia cieszy się z wizyty wnuków.

– cieszy się babcia?

– **Z wizyty wnuków.**

5. Nauczyciel sprawdzi testy na początku przyszłego tygodnia.

– nauczyciel sprawdzi testy?

– **Na początku przyszłego tygodnia.**

(__ /5 p.)

5. Przepisz, uzupełniając wyrażeniami w odpowiedniej formie.

Czarne owce; znane ścieżki; ciekawe książki; zielone gałązki i fioletowe astry; nowe szkoły; fajne koleżanki; dojrzałe poziomki; białe i czerwone róże.

1. W góry wspinamy się
2. Zasą boiska.

3. Kuzynka przyniosła koszyczek z
4. Na obrazie widzimy łąkę z.....
5. Na spacer idziemy z
6. Tadek dostał paczkę z.....
7. Dzieci zdobią salę i
8. Witamy panią

(__ /8 p.)

IV. Proszę napisać zaproszenie na swoje urodziny.

Punktacja 0-10

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(__ /10 p.)

V. Sprawdzian z literatury. Przeczytaj wiersza.

Punktacja 0-8

Jaka jest mowa zwierząt?

Wiejska kapela

W każdej wiosce jest kapela,
 Co rolników rozwesela.
 W niej to wszelakie zwierzęta
 Mają swoje instrumenta:
 Kaczka kwacze, kracze wrona,
 A gęś gęga przestraszona.
 Koza meczy, owca beczy,
 A na płocie sroka skrzeczy.
 Wróbel ćwierka, dzięcioł puka,
 Kukułeczka w lesie kuka.
 Bocian w gnieździe swym klekocze,
 Żaba w stawie gdzieś rechocze.
 (wg Ł. Humeckiej i J. Kiernickiego)

wybierz prawidłową odpowiedź, korzystając ze słów

1. Krowa . a) kwacze; b) beczy; c) miauczy; d) meczy.
2. Bocian . a) klekocze; b) szczeka; c) skrzeczy; d) miauczy.
3. Wróbel . a) pieje; b) meczy; c) ćwierka; d) kracze.
4. Koza . a) rechocze; b) beczy; c) meczy; d) gęga.
5. Kukułka . a) kracze; b) kuka; c) szczeka; d) puka.
6. Sroka . a) skrzeczy; b) miauczy; c) pieje; d) meczy.
7. Baran . a) kwacze; b) klekocze; c) meczy; d) beczy.
8. Pies . a) kracze; b) szczeka; c) beczy; d) miauczy.

(__ /8 p.)

Suma punktów:	Sprawdzian z gramatyki...../ 42 punktów
Rozumienie tekstu ze słuchu/ 10 punktów	Pisanie/ 10 punktów
Rozumienie tekstu czytanego..... / 7 punktów	Zadania z literatury/8 punktów
	Łącznie - / 77 punktów

Аркуш для вчителя

Текст для завдання I. «Sprawdzian z rozumienia tekstu czytanego» потрібно роздрукувати в одному варіанті і прочитати учням перед виконанням завдання «Posłuchaj tekstu i zaznacz w rubryce: prawda (P) czy fałsz (F)».

Tekst 7 klasa

Kraków

Natalia, Elsa, Filip, Luis I inni koledzy wybierają się na wycieczkę do Krakowa. Na lekcji przeczytali więc tekst o tym mieście.

Kraków leży na południu Polski nad Wisłą. Jest jednym z najstarszych miast w Polsce. Kiedyś był stolicą naszego kraju.

Wszyscy, którzy go odwiedzają, idą najpierw na Wawel. Tak nazywa się wygórze, na którym stoi yamek królewski i katedra. W zamku można oglądać piękne sale, obrazy, rzeźby, gobeliny i stare zbroje. W katedrze można zobaczyć rzeźby, witraże, groby królów i wielkich Polaków – Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Tadeusza Kościuszki, Józefa Piłsudskiego i innych.

Niedaleko Wawelu leży stary Kraków. Centralnym placem jest Stary Rynek. Na Rynku stoją Sukiennice. Jest to duży gotycki budynek, w którym dzisiaj jest galeria obrazów polskich malarzy. Przy Rynku stoi Kościół Mariacki, w którym znajduje się sławny ołtarz Wita Stwosza. Punktualnie o godzinie 12 można usłyszeć hejnał. Jest to stara melodia grana na trąbce.

Na Rynku jest też pomnik wielkiego polskiego poety – Adama Mickiewicza. Niedaleko Rynku znajduje się Uniwersytet Jagielloński, dawniej Akademia Krakowska, gdzie studjował Mikołaj Kopernik.

Kiedyś Kraków był otoczony murami. Dzisiaj zachowały się tylko ich fragmenty, np. Barbakan. Tam, gdzie kiedyś były mury, dzisiaj jest park zwany Planty. Za Plantami jest już nowy Kraków.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Шифр _____

Робота
учасника (ці) I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з польської мови та літератури
учня (учениці) _____ класу

(повна назва закладу освіти)

_____р-ну _____обл.

прізвище, ім'я, по батькові учня (у родовому відмінку, повністю)

дата народження (число, місяць, рік)

Учитель: _____

(прізвище, ім'я, по батькові вчителя (повністю))

24.10.2025 р.
м. Вінниця

OGÓLNOUKRAIŃSKA OLIMPIADA JĘZYKA I LITERATURY POLSKIEJ

**I ETAP
TEST**

**rok szkolny 2025/2026
KLASA 8**

Шифр _____

Максимальна кількість балів – 80

Кількість балів учасника (-ці) олімпіади - _____

I. Sprawdzian z zrozumienia tekstu ze słuchu

Punktacja 0-10

Wysłuchaj tekstu i zaznacz w rumryce: prawda(P) czy fałsz (F).

1. Kraków leży na południu Polski nad Wisłą	
2. Jest jednym z najmniejszych miast w Polsce	
3. Wawel- tak nazywa się ulica, gdzie stoi zamek i katedra	
4. W zamku można oglądać samochody różnej marki i modele	
5. W katedrze można zobaczyć groby królów polskich	
6. Niedaleko Wawelu leży stary Kraków, centralnym placem jest Stary Rynek	
7. Przy Rynku stoi też Kościół Mariacki	
8. Punktualnie o 12.00 można usłyszeć koncert fortepianowy	
9. Na Rynku jest pomnik wielkiego muzyka F.Chopina	
10. W Krakowie studiował Mikołaj Kopernik	

(__ /10 p.)

II. Sprawdzian z rozumienia podstawowej wiedzy o Polsce.

Punktacja 0-10

Polska w Europie

<p>1. Gdzie leży Polska? a) na zachodzie Europy b) na wschodzie Europy c) w centrum Europy</p> <p>2. Jakie morze znajduje się na północy Polski? a) Białe b) Bałtyckie c) Północne</p> <p>3. Jakie miasto jest stolicą Polski? a) Poznań b) Lublin c) Warszawa</p> <p>4. Czy Kraków był stolicą Polski? a) tak b) nie</p> <p>5. Która rzeka jest najdłuższa? a) Odra b) Wisła c) San</p>	<p>6. Na jakiej rzece przebiega granica Polski z Niemcami? a) Wisła b) Odra c) Warta</p> <p>7. Jaka rzeka stanowi granicę Polski z Ukrainą? a) Bug b) Wisła c) San</p> <p>8. Jakie miasta leżą nad morzem? a) Opole, Wrocław, Poznań b) Gdynia, Gdańsk, Szczecin c) Lublin, Katowice, Radom</p> <p>9. Co jest godłem Polski? a) czarny orzeł b) orzeł z dwoma głowami c) biały orzeł</p> <p>10. Jaka jest flaga Polski? a) czerwony i biały b) biały i czerwony c) czerwony z białym orłem.</p>
---	--

(__ /10 p.)

III. Sprawdzian z gramatyki

Punktacja 0-42

1. Proszę uzupełnić zdania formami biernika lub dopełniacza liczby pojedynczej.

Chętnie piję (zielona herbata), za to nie lubię (mocna kawa)
 1. Ewa nie ma (brat), ale ma (starsza siostra)
 2. Moja ciocia ma (małe dziecko) i (duży pies) 3.
 Zgubiłam wczoraj (swoją nową telefon) 4. Moja sąsiadka znalazła na ulicy (mały kot)
 5. Nie lubię (informatyka), ale za to bardzo lubię (historia)
 6. Uczę się (język polski), a moja
 koleżanka z Polski uczy się (język ukraiński) 7 .

(___ /12 p.)

2. Podane w nawiasach przymiotniki proszę napisać w stopniu wyższym.

1. Sok pomarańczowy jest (kwaśny) niż sok jabłkowy.
2. Twój krawat jest (wąski)..... niż mój.
3. Ta walizka jest (lekka)niż tamta.
4. Kraków jest (stary)niż Sydney.
5. Kto jest (młody)- Ala czy Ola?
6. Jola ma (ciemne) Włosy niż Edyta.
7. Ten kraj jest (biedny)..... niż Niemcy.

(___ /7 p.)

3. Utwórz formę mianownika liczby mnogiej. wzór: Uczciwy chłopiec – uczciwi chłopcy.

1. Odważny żołnierz –
2. Wysoki gość –
3. Dowcipny kłown –
4. Życzliwy profesor –
5. Leniwy student –
6. Pracowity uczeń –
7. Prawdziwy przyjaciel –
8. Nieśmiały rzemieślnik – (___ /8 p.)

4. Proszę – zgodnie z przykładem – zapytać o podkreśloną część zdania.

PRZYKŁAD

Agnieszka myśli o nowym domu.

– O czym myśli Agnieszka?

– **O nowym domu.**

1. Bigos robi się z kapusty kiszzonej.

– się robi bigos?

– **Z kapusty kiszzonej.**

2. Pożyczyłam Ewie swoją sukienkę.

– pożyczyciłaś swoją sukienkę?

– **Ewie.**

3. Babcia cieszy się wiosennymi kwiatami.

– cieszy się babcia?

– **Wiosennymi kwiatami.**

4. Planowaliśmy ten wyjazd od zeszłej zimy.

– planowaliście ten wyjazd?

– **Od zeszłej zimy.**

5. Pani Ewelina szuka złotych kolczyków.

– kolczyków szuka pani Ewelina?

– **Złotych.**

(___ /5 p.)

5. Proszę – zgodnie z przykładem – podkreślić najlepszą spośród możliwości podanych w nawiasach.

PRZYKŁAD Najlepsza komedia „Sami swoi” to ulubiona komedia Polaków i wciąż (występuje, leży, znajduje się) na liście najpopularniejszych polskich filmów.

Produkcja powstała w 1967 roku, a jej (dyrektorem, reżyserem, aktorem) 1 był Sylwester Chęciński. Film o konflikcie dwóch rodzin zaczyna się od przyjazdu do ojczyzny Jaśka „Johna” Pawlaka, który dawno temu (wrócił, wyjechał, poszedł) 2 do Stanów Zjednoczonych. W czasie jego nieobecności w rodzinnej wsi (dużo,

2. Jak wyglądała lokomotywa?

3. Jak duże były wagony i z czego były zrobione?

4. Kogo było pełno w każdym wagonie?

5. Czy w wagonie jechały konie, krowy i grubasy?

6. Ile fortepianów stało w 5. wagonie?

7. Podaj numery wagonów, w których jechały „słoń, niedź wiedz i dwie żyrafy”, a także „same tuczone świnie”.

8. Co było w dziesiątym wagonie?

(__ /8 p.)

Suma punktów:	Sprawdzian z gramatyki...../ 42 punktów
Rozumienie tekstu ze słuchu...../ 10 punktów	Pisanie/ 10 punktów
Rozumienie tekstu czytanego..... / 10 punktów	Zadania z literatury/8 punktów
	Łącznie - / 80 punktów

Аркуш для вчителя

Текст для завдання I. «Sprawdzian z rozumienia tekstu czytanego» потрібно роздрукувати в одному варіанті і прочитати учням перед виконанням завдання «Posłuchaj tekstu i zaznacz w rubryce: prawda (P) czy fałsz (F)».

Tekst 8 klasa

Kraków

Natalia, Elsa, Filip, Luis I inni koledzy wybierają się na wycieczkę do Krakowa. Na lekcji przeczytali więc tekst o tym mieście.

Kraków leży na południu Polski nad Wisłą. Jest jednym z najstarszych miast w Polsce. Kiedyś był stolicą naszego kraju.

Wszyscy, którzy go odwiedzają, idą najpierw na Wawel. Tak nazywa się wygórze, na którym stoi yamek królewski i katedra. W zamku można oglądać piękne sale, obrazy, rzeźby, gobeliny i stare zbroje. W katedrze można zobaczyć rzeźby, witraże, groby królów i wielkich Polaków – Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Tadeusza Kościuszki, Józefa Piłsudskiego i innych.

Niedaleko Wawelu leży stary Kraków. Centralnym placem jest Stary Rynek. Na Rynku stoją Sukiennice. Jest to duży gotycki budynek, w którym dzisiaj jest galeria obrazów polskich malarzy. Przy Rynku stoi Kościół Mariacki, w którym znajduje się sławny ołtarz Wita Stwosza. Punktualnie o godzinie 12 można usłyszeć hejnał. Jest to stara melodia grana na trąbce.

Na Rynku jest też pomnik wielkiego polskiego poety – Adama Mickiewicza. Niedaleko Rynku znajduje się Uniwersytet Jagielloński, dawniej Akademia Krakowska, gdzie studjował Mikołaj Kopernik.

Kiedyś Kraków był otoczony murami. Dzisiaj zachowały się tylko ich fragmenty, np. Barbakan. Tam, gdzie kiedyś były mury, dzisiaj jest park zwany Planty. Za Plantami jest już nowy Kraków.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Шифр _____

Робота
учасника (ці) I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з польської мови та літератури
учня (учениці) _____ класу

(повна назва закладу освіти)

_____р-ну _____обл.

прізвище, ім'я, по батькові учня (у родовому відмінку, повністю)

дата народження (число, місяць, рік)

Учитель: _____

(прізвище, ім'я, по батькові вчителя (повністю))

24.10.2025 р.
м. Вінниця

Шифр _____

Максимальна кількість балів – 83

Кількість балів учасника (-ці) олімпіади - _____

I. Sprawdzian z rozumienia tekstu ze słuchu.**Punktacja 0-10**

Proszę uważnie wysłuchać nagrania i w miejscach luk wstawić słowa. Nagranie będzie odtwarzane dwa razy.

Książę Popiel był panem w (1) _____, pierwszej stolicy Polski. W tamtych czasach miasta polskie to były ufortyfikowane drewniane grody, leżące w lasach i nad rzekami. Mieszkali w nich lokalni wodzowie z rodzinami oraz zwykli mieszkańcy, głównie (2) _____. Wodzowie wybierali księcia, który mieszkał w Gnieźnie. Niestety Popiel nie był dobrym księciem: był bardzo despotyczny i surowy, ignorował opinie innych wodzów, a oponentów kazał zabijać. Mieszkańcy grodów, chociaż byli biedni, musieli płacić mu coraz więcej pieniędzy, a on organizował drogie (3) _____ dla siebie i swojej żony. Żoną Popiela była niemiecka księżniczka, a w tamtych czasach Polacy i Niemcy nie żyli w przyjaźni. I dlatego ludzie jej też nie lubili. Poza tym była znana z tego, że jest zła i (4) _____.

Wodzowie chcieli zdetronizować Popiela i wybrać innego księcia. Ale Popiel dowiedział się o tym i zaprosił najważniejszych wodzów na (5) _____. Przyjechali wszyscy z nadzieją, że będą mogli porozmawiać z księciem o problemach w państwie. Do kolacji serwowano (6) _____.
– Na zdrowie! Cieszę się, że przyjechaliście – wznosił toast Popiel.
– Na zdrowie! – odpowiedzieli wodzowie. Wypili wino i nagle – jeden po drugim – zaczęli krzyczeć: – To (7) _____! Wino było zatrute! I zaczęli umierać.

Wszyscy wodzowie umarli, a Popiel kazał wrzucić ich do jeziora (8) _____ bez tradycyjnej ceremonii pogrzebu. Mieszkańcy grodów i rodziny zamordowanych byli zszokowani tym, co zrobił, ale bali się zbuntować.

Jednak i na Popiela przyszedł koniec. Pewnego dnia stolicę zaatakowała plaga zwykłych (9) _____. Były ich miliardy, były wszędzie i zjadały wszystko, co spotkały na swojej drodze. Popiel razem z żoną zamknął się w (10) _____ na wyspie, która znajdowała się na jeziorze Gopło. Miał nadzieję, że myszy nie umieją pływać i nie mogą przepłynąć przez wodę. Ale one bez problemu przepłynęły jezioro, a potem weszły do wieży. Zjadły okrutnego Popiela i jego żonę. (__ /10 p.)

II. Sprawdzian z rozumienia tekstu czytanego**Punktacja 0-10**

Proszę przeczytać tekst i wybrać jedno słowo (A, B lub C), które najlepiej pasuje do kontekstu.

Moda we współczesnym świecie odgrywa ważną rolę w życiu ludzi. Dla wielu osób ubiór to sposób na pokazanie swojej (1) _____. W dobie globalizacji trendy modowe rozprzestrzeniają się bardzo szybko, a dzięki Internetowi i mediom społecznościowym każdy ma dostęp do najnowszych (2) _____ i pomysłów z całego świata. Coraz częściej moda staje się też formą (3) _____ – ludzie tworzą własne, oryginalne stylizacje, łącząc nowoczesność z tradycją. Współczesna moda nie polega już tylko na noszeniu drogich ubrań, ale także na (4) _____ siebie i swojego stylu życia. W ostatnich latach rośnie również zainteresowanie modą (5) _____. Ludzie zwracają uwagę na to, z jakich materiałów wykonane są ubrania i w jakich warunkach powstają. Coraz popularniejsze stają się zakupy w (6) _____, gdzie można znaleźć dobre rzeczy z drugiej ręki. Duży wpływ na modę mają też (7) _____, którzy promują swoje ulubione marki w Internecie. Młodzi ludzie często obserwują ich konta i inspirują się ich wyglądem. Z drugiej strony, szybkie zmiany trendów mogą powodować (8) _____, szczególnie wśród młodzieży, która chce nadążyć za modą. Dlatego coraz więcej osób wybiera styl, który jest zgodny z ich (9) _____ i wartościami. W rezultacie moda staje się nie tylko sposobem ubierania się, ale też środkiem (10) _____ własnej osobowości i poglądów.

Wybierz właściwe słowo:

- 1) A) tożsamości B) energii C) emocji
2) A) marek B) kolekcji C) firm

- 3) A) ekspresji B) pracy C) odpoczynku
- 4) A) kopiowaniu B) wyrażaniu C) kupowaniu
- 5) A) klasyczną B) ekologiczną C) sportową
- 6) A) galeriach B) butikach C) second-handach
- 7) A) nauczyciele B) influencerzy C) kierowcy
- 8) A) radość B) presję C) dumę
- 9) A) wyglądem B) charakterem C) humorem
- 10) A) pokazania B) wyrażenia C) zrozumienia

(/10 p.)

III. Sprawdzian z gramatyki

Punktacja 0-38

1. Proszę wybrać odpowiedni przyimek.

1. W weekend jadę _____ morze z rodziną.
a) na b) nad c) ku
2. Moja siostra pracuje _____ banku w centrum miasta.
a) w b) na c) u
3. Spotkamy się _____ przystanku autobusowym.
a) w b) na c) pod
4. Ten prezent jest _____ mojego przyjaciela z Polski.
a) od b) do c) z
5. _____ domu rośnie duże drzewo.
a) obok b) pod c) za
6. Kiedy wracasz _____ szkoły?
a) ze b) do c) z
7. Czekam już dziesięć minut _____ autobus.
a) na b) do c) o
8. _____ co pytasz?
a) O b) Na c) W
9. Kot śpi teraz _____ stołem.
a) przy b) pod c) na
10. _____ kim idziesz dziś do kina?
a) do b) z c) na
11. Będę w Warszawie _____ dwa dni.
a) przez b) koło c) na
12. _____ kuchni stoi duży stół.
a) W b) Z c) Na

(/12 p.)

2. Proszę – zgodnie z przykładem – zaznaczyć poprawne formy wyrazów podanych w nawiasach (odmiana rzeczowników, przymiotników, zaimków oraz przyimki).

Darek i Krzyś robią (jesienne / jesiennych / jesiennymi) zwierzątka z darów natury. Darek wziął do (swoja / swojej / swoją) ręki szpikulec, którym zrobił dużo otworów w (mały / małym / małego) kasztanie. Potem w otwory włożył krótkie (drewniane / drewnianych / drewnianymi) patyczki. Zwierzątko było już (ugotowane / gotowe / przygotowane) – wyglądało jak kastus. Krzyś do zrobienia (swojego / swoim / swoje) zwierzątka wziął żołądz i kasztan. Wykonał w nich po jednym otworze i połączył je długim patyczkiem – to była szyja. Potem dorobił w żołądzu jeszcze dwa otwory na (małe / małymi / małych) różki i wepchnął w nie krótkie patyczki. W kasztanie wykonał otwory (na / w / pod) cztery krótkie nogi i ogonek. Po zakończeniu pracy chłopcy poszli wręczyć (swoje / swoi / swoich) jesienne zwierzątka swojej młodszej (siostra / siostrze / siostrą) Ani, która bardzo się cieszyła z (tych / tym / te) prezentów.

(/11 p.)

a. Proszę wybrać prawidłową odpowiedź:

.....(___ /12 p.)

V. Zadania z literatury

Punktacja 0-13

e. Proszę połączyć rodzaj wydarzenia kulturalnego z odpowiednią placówką zgodnie z podanym przykładem.

1. Sławomir Mrożek, dramat "Tango"	A Kino
2. Stanisław Moniuszko, opera "Straszny Dwór"	B Muzeum Narodowe
3. Koncert fortepianowy Fryderyka Chopina	C Stadion
4. Andrzej Wajda, film "Popiół i diament"	D Teatr dramatyczny
5. Wystawa obrazów Jana Matejki	E Filharmonia
6. Koncert zespołu Kult	F Biblioteka
7. Spotkanie autorskie z Olgą Tokarczuk	G Opera
8. Wystawa rzeźb Magdaleny Abakanowicz	H Galeria sztuki

1 – , 2 – , 3 – , 4 – , 5 – , 6 – , 7 – , 8 – . (___/8 p.)

f. Proszę wyjaśnić termin „bajka”.

.....(___/5 p.)

Suma punktów: Rozumienie tekstu ze słuchu/ 10 punktów Rozumienie tekstu czytanego...../ 10 punktów	Sprawdzian z gramatyki...../ 38 punktów Pisanie/ 12 punktów Zadania z literatury/13 punktów <u>Łącznie - / 83 punktów</u>
---	--

Tekst 9 klasa

I. Sprawdzian z rozumienia tekstu ze słuchu. Proszę wysłuchać tekst i wykonać polecenia.

Książę Popiel był panem w Gnieźnie, pierwszej stolicy Polski. W tamtych czasach miasta polskie to były ufortyfikowane drewniane grody, leżące w lasach i nad rzekami. Mieszkali w nich lokalni wodzowie z rodzinami oraz zwykli mieszkańcy, głównie rolnicy. Wodzowie wybierali księcia, który mieszkał w Gnieźnie. Niestety Popiel nie był dobrym księciem: był bardzo despotyczny i surowy, ignorował opinie innych wodzów, a oponentów kazał zabijać. Mieszkańcy grodów, chociaż byli biedni, musieli płacić mu coraz więcej pieniędzy, a on organizował drogie zabawy dla siebie i swojej żony. Żoną Popiela była niemiecka księżniczka, a w tamtych czasach Polacy i Niemcy nie żyli w przyjaźni. I dlatego ludzie jej też nie lubili. Poza tym była znana z tego, że jest zła i apodyktyczna.

Wodzowie chcieli zdetronizować Popiela i wybrać innego księcia. Ale Popiel dowiedział się o tym i zaprosił najważniejszych wodzów na kolację. Przyjechali wszyscy z nadzieją, że będą mogli porozmawiać z księciem o problemach w państwie. Do kolacji serwowano wino.

– Na zdrowie! Cieszę się, że przyjechaliście – wznosił toast Popiel.

– Na zdrowie! – odpowiedzieli wodzowie. Wypili wino i nagle – jeden po drugim – zaczęli krzyczeć: – To zdrada! Wino było zatrute! I zaczęli umierać.

– Tak, zatrujęm wino! Moja żona miała rację: zbuntowaliście się przeciwko mnie i chcieliście mnie zdetronizować! Ja jestem panem w Gnieźnie. Kto nie jest ze mną, ten jest przeciwko mnie!

Wszyscy wodzowie umarli, a Popiel kazał wrzucić ich do jeziora Gopło bez tradycyjnej ceremonii pogrzebu. Mieszkańcy grodów i rodziny zamordowanych byli zszokowani tym, co zrobił, ale bali się zbuntować.

Jednak i na Popiela przyszedł koniec. Pewnego dnia stolicę zaatakowała...plaga zwykłych myszy. Były ich miliardy, były wszędzie i zjadały wszystko, co spotkały na swojej drodze. Popiel razem z żoną zamknął się w wieży na wyspie, która znajdowała się na jeziorze Gopło. Miał nadzieję, że myszy nie umieją pływać i nie mogą przepłynąć przez wodę. Ale one bez problemu przepłynęły jezioro, a potem weszły do wieży. Zjadły okrutnego Popiela i jego żonę.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Шифр _____

Робота
учасника (ці) I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з польської мови та літератури
учня (учениці) _____ класу

(повна назва закладу освіти)

_____ р-ну _____ обл.

прізвище, ім'я, по батькові учня (у родовому відмінку, повністю)

дата народження (число, місяць, рік)

Учитель: _____

(прізвище, ім'я, по батькові вчителя (повністю))

24.10.2025 р.
м. Вінниця

Шифр _____

Максимальна кількість балів – 77

Кількість балів учасника (-ці) олімпіади - _____

I. Sprawdzian z rozumienia tekstu ze słuchu.**Punktacja 0-10 (0,5)****Uzupełnij w tekście brakujące wyrazy.**

Jeden z najbardziej znanych obrazów Boznańskiej Dziewczynka z chryzantemami jest obrazem wyjątkowym. Chociaż niewielki, namalowany olejem na zwykłej i niezbyt barwny, na wystawach zawsze przyciąga tłumy Powstał w 1894 roku, ale jest tak różny od wielu portretów z końca XIX wieku.

W jego centrum, na szarym tle z kilkoma plamami (może to ściana, na której widać?) stoi dziewczynka. Zielonymi oczami patrzy prosto na i serdecznie się do niego uśmiecha. Jej trochę rude, trochę złote, kręcone włosy opadają na ramiona i na, które przysłania Jej twarz jest blada, ale na policzkach ma rumieńce.

Ma na sobie – wydobywającą bladość – skromną, szeroką, ciemno-szarą sukienkę z i okrągłym kołnierzykiem, z której kolorem kontrastuje ogromny bukiet białych i chryzantem. Kwiaty przechylają się na jej lewą rękę. Dziewczynka trzyma je w dłoniach na brzuchu. Z barwą sukienki ładnie koresponduje srebrna na piersi dziewczynki i szara wstążka we włosach. A sprawia, że kwiaty świecą jak lampa.

Te kwiaty, szarość obrazu i samotność dziecka sprawiają, że odczytuje się to dzieło jako do śmierci i przemijania. Wzrok dziewczynki jest magnetyczny i sprawia, że nikt nie przejdzie obok niego obojętnie.

Do dziś nie wiemy, kim jest, ale nie tylko to powoduje, że odczuwa niezwykłość i tajemniczość tego portretu. (/10 p.)

II. Sprawdzian z rozumienia tekstu czytanego.**Punktacja 0-8****1. Proszę przeczytać tekst i zaznaczyć właściwe odpowiedzi**

W wielu baśniach bohaterowie dysponują jakąś wyjątkową mocą: potrafią latać, stawać się niewidzialni czy zmieniać wszystko w złoto. Niektórzy z nich rozumieją nawet mowę zwierząt. To marzenie, które towarzyszy ludziom od samego początku. Pojawia się w różnych kulturach w opowieściach o raju, gdzie ludzie i zwierzęta żyją w zgodzie i mówią jednym językiem. W prawdziwym świecie ludzie z pewnością chcieli najpierw zrozumieć zwierzęta groźne dla nich, bo z tym, co się rozumie, łatwiej sobie poradzić.

Dziś ludzie próbują się komunikować przede wszystkim ze swoimi pupilami. Mówią do nich, ale też starają się zrozumieć ich języki. I wielu właścicieli twierdzi, że zarówno one rozumieją ludzką mowę, jak i oni zwierzęcą. Czy jest to jednak możliwe? Czy zwierzęta rozumieją nasz język? Oczywiście nie da się ich nauczyć nawet pojedynczych słów, wyjątkiem są ptaki, między innymi papugi, które posiadają wyjątkowe zdolności, ale z pewnością zwierzęta rozumieją wypowiedzane słowa.

Niektórzy jednak uważają, że chodzi tu nie tyle o słowa, ile o ich intonację, o emocje. Kiedy pan mówi spokojnie, zwierzę reaguje inaczej, niż kiedy jest on zdenerwowany czy radosny. Po prostu czyta emocje, wysokość głosu, szybkość mówienia, a także obserwuje zachowanie człowieka. Być może czyta też zapachy. To bowiem, co niewidoczne i niezrozumiałe dla człowieka, dla zwierzęcia jest kolejnym językiem, który odbiera ono nosem.

Naukowcy twierdzą jednak, że to nie tylko gesty czy emocje, ale wiele zwierząt, choćby psy, rzeczywiście rozumie wiele słów, zapamiętuje je i na nie reaguje. Co ciekawe, okazuje się, że psy potrafią nauczyć się tylko jednego języka i jeśli taki pies trafi do innego kraju, nie będzie rozumiał, co się do niego mówi i raczej poleceń w nowym języku się już nie nauczy. Kiedy więc policyjne psy, które szkoli się w jednym kraju, jadą do drugiego, trzeba im najczęściej wydawać polecenia w ich ojczystym języku.

Każdy właściciel wie też dobrze, co znaczy takie czy inne miauknięcie czy szczeknięcie pupila, kiedy ten czegoś chce, kiedy jest zdenerwowany lub chory. Dobrze wie, co jego ulubieniec chce mu powiedzieć. Być może właściciele nie rozumieją mowy wszystkich zwierząt tego gatunku, ale język swojego ulubieńca z pewnością opanowali do perfekcji. I to w sumie najważniejsze. W końcu nikt nie chce być tłumaczem psiego czy kociego języka, ale zrozumieć tego, kogo uważa za swojego przyjaciela.

1. W baśniach rozumienie mowy zwierząt**6. Psy potrafią**

- a) jest największym marzeniem bohaterów.
- b) jest jedyną wyjątkową mocą.
- c) jest jedną z kilku wyjątkowych mocy bohaterów.
- d) nie jest tak wyjątkowe, jak na przykład latanie.

2. Marzenie o rozumieniu zwierząt

- a) pochodzi z opowieści o rajach.
- b) można znaleźć w opowieściach o rajach.
- c) to większa część każdej opowieści o rajach.
- d) zawsze występuje w opowieściach o rajach.

3. Ludzie chcieli zrozumieć zwierzęta,

- a) bo się ich bali i wierzyli, że tak łatwiej sobie z nimi dadzą radę.
- b) żeby nad nimi panować.
- c) ale tylko te groźne.
- d) aby ich życie było ciekawsze i prostsze.

4. Dziś ludzie najchętniej

- a) próbują się porozumieć ze swoimi zwierzętami domowymi.
- b) próbują rozmawiać ze swoimi psami.
- c) mówią do własnych zwierząt ich językiem.
- d) wiedzą, że komunikacja między człowiekiem a zwierzęciem jest niemożliwa.

5. Zwierzęta

- a) potrafią się nauczyć pojedynczych słów.
- b) nie potrafią się nauczyć nawet pojedynczych słów.
- c) nie potrafią się nauczyć ludzkiego języka, ale są wyjątki.
- d) nie są zdolne nauczyć się choćby pojedynczych słów, ale są wyjątki.

a) zrozumieć kilka słów z jednego języka i tylko na nie reagują.

b) dobrze zrozumieć jeden język, ale też mogą się nauczyć reagować na kilka słów z innego.

c) dobrze zrozumieć jeden język, reagować na słowa w innych już się raczej nie uczą.

d) dobrze zrozumieć jeden język, ale są też zdolniejsze rasy.

7. Właściciele

a) wiedzą po reakcjach swoich zwierząt domowych, kiedy są one chore.

b) rozumieją dźwięki, które wydają ich zwierzęta domowe i potrafią je interpretować.

c) rozumieją, co chce powiedzieć im ich pies, ale już kota nie tak łatwo im zrozumieć.

d) rozumieją komunikaty własnego psa czy kota, kiedy pokazują one złość albo kiedy są głodne.

8. Rozumienie języka zwierząt

a) jest ważne dla wszystkich ludzi dla lepszego poznania zwierząt.

b) jest ważne głównie dla właścicieli, aby dbali o potrzeby pupili.

c) jest ważne z wielu powodów.

d) jest ważne zwłaszcza po to, żeby zrozumieć bliskie nam zwierzę. (____/8 p.)

III. Poprawność gramatyczna

Punktacja 0-37

1. Napisz, która jest godzina, używając zwrotów oficjalnych i nieoficjalnych.

Przykład:	12:45	OFICJALNIE	Godzina dwunasta czterdzieści pięć.
		NIEOFICJALNIE	<u>Za kwadrans pierwsza.</u>
	18:26	OFICJALNIE	_____
		NIEOFICJALNIE	_____
	16:20	OFICJALNIE	_____
		NIEOFICJALNIE	_____
	19:55	OFICJALNIE	_____
		NIEOFICJALNIE	_____
	23:47	OFICJALNIE	_____
		NIEOFICJALNIE	_____
	06:11	OFICJALNIE	_____
		NIEOFICJALNIE	_____ (____/10 p.)

2. Jakiego trzeba użyć zaimka w wyrażeniach

1. Czy to twój nowy pies? Pogłaszcz ____.
a) jego b) go c) nim d) niego
2. Gdzie jest moja książka? Nie mogę ____ znaleźć. a) jej b) ją c) niej d) nią
3. Nie martw się o _____. Wszystko będzie dobrze. a) ja b) mi c) mnie d) mną
4. To są moi rodzice. Bardzo ____ kocham. a) ich b) nich c) je d) im
5. Czy możesz pożyczyć ____ swój długopis? a) ja b) mi c) mnie d) mną
6. Bez ____ nie damy rady, potrzebujemy waszej pomocy. a) was b) wami c) wy d) wam
7. Patrzę na ____ i nie wierzę, jak urosłeś! a) ty b) cię c) ciebie d) ci
8. Kupiłem kwiaty dla babci. Dam ____ jutro. a) ją b) jej c) nią d) niej
9. Widzę twoje dzieci. Pobawię się z ____ w ogrodzie. a) ich b) nimi c) nich d) je
10. To jest pyszne ciasto. Chcesz ____ kawałek? a) jego b) go c) nim d) je

(/10 p.)

3. Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika

1. 1. Wczoraj przez dwie godziny ____ na telefonie z przyjaciółką.
a. rozmawiałam b. porozmawiałam
2. W zeszłym tygodniu wreszcie ____ ten ważny list.
a. pisałem b. napisałem
3. Kiedy szef ____ do biura, wszyscy już pracowali.
a. wchodził b. wszedł
4. Dzieci cały wieczór ____ bajki w telewizji.
a. obejrzały b. oglądały
5. Najpierw ____ kawę, a potem zaczęłam pracę.
a. wypiałam b. piłam
6. Czy ____ mi w końcu te pieniądze?
a. będziesz zwracać b. zwrócisz
7. Jutro po południu ____ pokój.
a. będę malować b. pomaluję
8. Obiecuję, że ____ ten projekt na czas.
a. będę kończyć b. skończę
9. Jak długo ____ na pociąg do Krakowa?
a. będziecie czekać b. poczekacie
10. W przyszłym roku na pewno ____ Hiszpanię.
a. odwiedzimy b. będziemy odwiedzać

(/10 p.)

4. Proszę zaznaczyć poprawne formy wyrazów podanych w nawiasach (stopniowanie przymiotników i przysłówków).

Piernik należy do najstarszych ciast, jego poprzednikiem był chleb wypiekany na miodzie, czyli tzw. miodownik. Nazwa „piernik” wywodzi się ze staropolskiego słowa „pierny”, czyli pieprzny. Ciemna barwa, miodowa słodycz i korzenny aromat nadają piernikowi _____ (a) szczególnie b) bardziej szczególnie c) najbardziej szczególnie) wygląd i smak. W Polsce najbardziej znane są pierniki toruńskie – element tradycji i legendy, wyróżniający Toruń spośród innych miast jako jedno z _____ (a) słynnych b) bardziej słynnych c) najsłynniejszych) miejsc w kraju.

Najwcześniejsze wzmianki o toruńskim rzemiośle piernikarskim pochodzą z 1380 roku i mówią o piekarzu Niclosie Czanie, ale w Toruniu pierniki wypiekano już od XIII wieku. Wyrabiano je według różnych receptur, a mistrzowie piekarscy pilnie strzegli tajemnicy każdej z nich, dzięki czemu toruńskie pierniki były zawsze _____ (a) dobre b) lepsze c) najlepsze) od innych.

Współczesna produkcja pierników opiera się na starych recepturach i metodach, dlatego dziś pierniki wciąż pachną _____ (a) intensywnie b) bardziej intensywnie c) najintensywniej) niż większość innych słodyczy. Najbardziej znaną i typową formą piernika toruńskiego jest prosta „katarzynka”, powstała z połączenia sześciu krążków. Historia nie mówi, kto wymyślił piernik o tym kształcie, ale wiadomo, że był to jeden z _____ (a) pomysłowych b) bardziej pomysłowych c) najbardziej pomysłowych) piekarzy w Toruniu. Popularność piernika można także wytłumaczyć jego właściwościami leczniczymi. W przyprawach dodawanych do ciasta występują składniki, które pomagają zwalczać choroby _____ (a) częste b) częściej c) najczęstsze) niż inne produkty spożywcze. Dlatego pierniki toruńskie są dziś uważane za jedno z _____ (a) wartościowych b) bardziej wartościowych c) najwartościowszych) symboli polskiej tradycji kulinarnej.

(/7 p.)

IV. Zadanie pisemne. Praca twórcza (wypracowanie)

Punktacja 0-12

Proszę wybrać jeden temat z podanych poniżej i napisać pracę twórczą.

1. Motyw Boga i natury w refleksyjnych wierszach Jana Kochanowskiego.
2. „List do ulubionego pisarza” – napisz list do jednego z wymienionych autorów (np. Adama Mickiewicza lub Juliusza Słowackiego), w którym wyrazisz, jak jego twórczość wpływa na Twoje myślenie o świecie.

Temat nr

.....

.....

.....

.....

..... (____ /12 p.)
V. Zadania z literatury. Proszę podać odpowiedź na pytania. Punktacja 0 – 10

I. Zadania z literatury. Proszę podać odpowiedź na pytania.

1. Przeczytaj uważnie tekst i wybierz poprawną odpowiedź (a, b lub c).:

- 1) Wiersz, który ma podział na zwrotki, to wiersz:
a) stychiczny b) stroficzny c) wolny
- 2) Wiersz, który nie ma podziału na strofy, to wiersz:
a) stroficzny b) biały c) stychiczny
- 3) Wiersz, który zawiera rymy, to wiersz:
a) biały b) rymowany c) wolny
- 4) Wiersz, który nie ma rymów, ale posiada stałe metrum, to wiersz:
a) wolny b) rymowany c) biały
- 5) Wiersz, który ma stałą liczbę sylab w każdym wersie, to wiersz:
a) sylabiczny b) toniczny c) wolny
- 6) Wiersz, w którym liczba akcentów jest stała, ale liczba sylab różna, to wiersz:
a) sylabotoniczny b) toniczny c) stychiczny
- 7) Wiersz, w którym liczba sylab i akcentów jest stała, to wiersz:
a) sylabiczny b) sylabotoniczny c) toniczny
- 8) Wiersz, który nie ma ustalonego metrum ani rymów, to wiersz:
a) wolny b) stychiczny c) rymowany

(____ /8 p.)

2. Proszę zapoznać się z poezją Juliusza Słowackiego i wykonać zadania umieszczone poniżej:

DAJE WAM TĘ OSTATNIA...

Daje wam tę ostatnią koronę pamiątek
I łez, i dawnych moich nadziei koronę...
Dawniej myślałem rzeczy uczynić szalone,
Wami - założyć nowych narodów początek,
Lecz mi teraz wystarczy mały ziemi kątek,
Gdzie w deskowej się zawrę muszli i utonę

a).Jakie środki stylistyczne są zawarte w przedstawionym wierszu

b). Co autor wiersza chce nam przekazać

(____ / 2 p.)

Suma punktów:	Poprawność gramatyczna / 37 punktów
Rozumienie tekstu ze sluchu / 10 punktów	Pisanie / 12 punktów
Rozumienie tekstu czytanego / 8 punktów	Zadania z literatury /10 punktów
	Łącznie - / 77 punktów

Аркуш для вчителя

Текст для завдання I. «Справдзан з розуміеня тексту czytanego».

Потрібно роздрукувати в одному варіанті й прочитати учням двічі перед виконанням завдання.

Текст 10 класа

Dziewczynka z chryzantemami

Jeden z najbardziej znanych obrazów Olgi Boznańskiej, *Dziewczynka z chryzantemami* jest obrazem wyjątkowym. Chociaż niewielki, namalowany olejem na zwykłej tekturze i niezbyt barwny, na wystawach zawsze przyciąga tłumy zwiedzających. Powstał w 1894 roku, ale jest tak różny od wielu portretów dziecięcych końca XIX wieku. W jego centrum na szarym tle z kilkoma brązowymi plamami (może to ściana, na której widać cień?) stoi dziewczynka. Zielonymi oczami patrzy prosto na widza i serdecznie się do niego uśmiecha. Jej trochę rude, trochę złote, kręcone włosy opadają na ramiona i na czoło, które przysłania grzywka. Jej twarz jest blada, ale na policzkach ma wyraźne rumieńce. Ma na sobie – wydobywającą jej bladość – skromną, szeroką, ciemnoszarą sukienkę z bufkami i okrągłym kołnierzykiem, z której kolorem kontrastuje ogromny bukiet białych i żółtych chryzantem. Kwiaty przechylają się lekko na jej lewą rękę. Dziewczynka trzyma je w dłoniach splecionych na brzuchu. Z barwą sukienki ładnie koresponduje srebrna broszka na piersi dziewczynki i szara wstążka we włosach. A biel sprawia, że kwiaty świecą jak lampa.

Te jesienne kwiaty, szarość obrazu i samotność dziecka sprawiają, że odczytuje się to dzieło jako nawiązanie do śmierci i przemijania. Wzrok dziewczynki jest magnetyczny i sprawia, że nikt nie przejdzie obok niego obojętnie. Do dziś nie wiemy, kim jest sportretowana, ale nie tylko to powoduje, że oglądający odczuwa niezwykłość i tajemniczość tego portretu.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Шифр _____

Робота
учасника (ці) I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з польської мови та літератури
учня (учениці) _____ класу

(повна назва закладу освіти)

_____ р-ну _____ обл.

прізвище, ім'я, по батькові учня (у родовому відмінку, повністю)

дата народження (число, місяць, рік)

Учитель: _____

(прізвище, ім'я, по батькові вчителя (повністю))

24.10.2025 р.
м. Вінниця

Шифр _____

Максимальна кількість балів – 77

Кількість балів учасника (-ці) олімпіади - _____

I. Sprawdzian z rozumienia tekstu ze słuchu.**Punktacja 0-13**

Wysłuchaj tekst i zaznacz poprawne odpowiedzi.

TEKST «OPERA WIEJSKA»1. Pierwszą polską operą wiejską byli „Natręci”. *TAK – NIE*

2. Opery wiejskie wystawiano:

- a) wyłącznie w prywatnych teatrach szlacheckich i magnackich
- b) zarówno w teatrach szlacheckich i magnackich, jak i w Teatrze Narodowym
- c) tylko w Teatrze Narodowym

3. Wszyscy też pewne zainteresowanie i obyczajem. (...). W dialogach niejednokrotnie kazali chłopom Kompozytorzy oper wiejskich od początku nadawali ariom poloneza, krakowiaka, oberka.

4. Co pojawiała się w dekoracjach?
.....5. W oświeceniu inaczej przedstawiano chłopą w operze i w poezji. *TAK-NIE*

6. W poezji polskiej wieśniakiem stał się ów „..... miły” z Karpińskiego.

7. W operze oświeceniowej:

- a) amanci nosili imiona: Bartłomiej, Maciej
- b) starszych gospodarzy wołano: Kuba, Stach
- c) postaci przemawiają z temperamentem godnym uwagi

8. Jaki był stosunek publiczności do oper wiejskich?
.....9. Publiczność szukała w operach wiejskich tego samego, co znajdowała w operach włoskich. *TAK-NIE*

10. W polskiej operze wiejskiej znajdowano:

- a) czarodziejskie zwierciadło tego, co jest
- b) świat, którego naprawdę nie ma
- c) włoskie realia

11. (...) W 1788 roku na Teatrupo raz pojawiło się wiejskie jako osobna wstawka w jednej z komedii.

12. (...) wstawka obejmowała przyśpiewki i tańce według zwyczajów wieśniaków krakowskich. *TAK-NIE*13. Co pobudziło nową modę?
.....
.....(____ /13 p.)**II. Sprawdzian z rozumienia tekstu czytanego.****Punktacja 0-7**

1. Proszę przeczytać tekst i wykonać zadania, umieszczone poniżej

Mikrokosmos

Pięć Cezarów zgarnął w Cannes film o mrówkach, chrząszczach i ślimakach. Chwalono, że bije na głowę filmy science fiction. Jest w tym filmie miłość, śmierć, narodziny, nienawiść i strach, a wszystko przyprawione humorem i filozoficzną zadumą nad niezwykłym dziełem przyrody. I ani jednej symulacji komputerowej! Tylko prawdziwy, zapierający dech w piersiach świat fascynujących robali. Przy muzyce Bruno Coulaisa prosto z chmur lądujemy naprzeciw kropli rosy. Obserwujemy, jak odbijają się w niej i pożerają ją promienie wschodzącego słońca. I wówczas uświadamiamy sobie, że jesteśmy maleńcy jak mrówki. To określa perspektywę, z jakiej będziemy patrzeć na ten dokument. Prawdziwe mrówki zaś, tuż obok, spieszą się, by wypić kroplę, zanim wyparuje. Czynią to z wdziękiem, o jaki trudno podejrzewać zwierzęta pozbawione futerka i ślicznych oczu jelonka Bambi. Kilkanaście lat badań, dwa lata konstruowania sprzętu, trzy – kręcenia zdjęć, sześć miesięcy montażu i nagrywania

dźwięku. W efekcie – godzina i kwadrans o tym, co w ciągu doby może się zdarzyć na europejskiej łące nad rzeczką.

Byłby to po prostu wybitny film popularnonaukowy, gdyby nie fakt, że jego twórcy – Claude Nuridsany i Marie Perennou tak skutecznie zagrali na emocjach. Choć pokusa tłumaczenia świata przyrody laikom musiała być silna, bo oboje są biologami, zdali się na mądrość widza. Film pokazany w 1997 roku w Cannes dostał pięć Cezarów (za najlepszą muzykę, zdjęcia, dźwięk, montaż i najlepszą produkcję) i – co zdumiewające jak na dokument – nominowany był jeszcze w kategorii „najlepszy film roku” i „najlepszy reżyser” [...]

Film nie ma intrygi, która zawiązuje się na początku, a na końcu rozwiązuje. Bohaterowie przewijają się przez kadry i największym wydarzeniem jest samo ich pojawienie się. Prawdziwą primadonną okazuje się komar wyłaniający się bladym świtem spod wodnej tafli, niby biała Pani Jeziora. Przednie „łapki” złożone w zachwycie dla świata, skrzydła jak płaszcz utkany ze światła otulają smukłą kibić. Nawet narządy gębowe – których tak nie lubimy, gdy wbijają nam w poszukiwaniu ciepłej krwi – przypominają miecz trzymany na wysokości czoła. Widz nie tylko daje się porwać emocjom, ale też utożsamia się z losem stworzeń, które żyją, czują i wyglądają tak różnie od nas, jakby pochodziły z innego wszechświata.

Marzenna Nowakowska, „Gazeta Telewizyjna”, 17-23 grudnia 1999 r.

1. Twórcą muzyki do filmu jest:

- a) Claude Nuridsany. b) Bruno Perennou. c) Marie Perennou. d) Bruno Coulais.

2. Zdjęcia do filmu rozpoczęto w roku:

- a) 1994. b) 1997. c) 1995. d) 1993.

3. Film trwa: a) 85 minut. b) 1 godzinę i 25 minut. c) 75 minut. d) 1 godzinę i 35 minut.

4. Laik to: a) inaczej widz; ktoś, kto ogląda film. b) reżyser filmu. c) ktoś, kto nie zna się na danej dziedzinie. d) lektor, osoba czytająca w filmie tekst.

5. Powyższy tekst jest: a) opowiadaniem. b) sprawozdaniem. c) opisem. d) recenzją.

6. Przeczytaj definicję wyrazu „burza” ze słownika języka polskiego. a) «gwałtowne opady deszczu połączone z silnym wiatrem, grzmotami i piorunami». b) «wielki wstrząs dziejowy lub życiowy». c) «czyjaś gwałtowna reakcja na coś». d) «gwałtowne uczucia». e) «o czymś skłębionym lub rozwichrzonym, występującym w dużej ilości».

7. W którym z podanych zdań użyto wyrazu „burza” w znaczeniu 3? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- a) Nad krajem przeszły ostatnio ogromne burze.
b) Projekcja nowego filmu wywołała burzę komentarzy.
c) Państwo to przetrwało mimo wielu dziejowych burz.
d) Charakterystyczną cechą jej wyglądu była burza kręconych włosów

(____ /7 p.)

III. Sprawdzian z gramatyki

Punktacja 0 – 30

1. Proszę zmienić zdania zgodnie z przykładem.

Agnieszka ma syna – Krzysia. Krzyś ma 12 lat i jutro cały dzień będzie sam, ponieważ jego mama cały dzień spędzi w pracy. Mama mówi, co Krzyś musi jutro zrobić, a czego nie powinien robić.

0. Krzyś musi wstać o 7.00.

1. Krzyś musi się umyć i ubrać.

2. Krzyś musi zjeść śniadanie.

3. Krzyś musi wyjść do szkoły o 7.45.

4. Krzyś musi wrócić do domu zaraz po szkole.

5. Krzyś musi wziąć sobie obiad.

6. Krzyś musi zrobić lekcje.

7. Krzyś nie powinien oglądać telewizji.

8. Krzyś nie powinien grać na komputerze.

9. Krzyś musi zadzwonić do babci.

10. Krzyś nie powinien otwierać nikomu drzwi.

0. Wstań o siódmej!

- 1.....
2.....
3.....

1. Proszę zapoznać się z poezją Bolesława Leśmiana i wykonać zadania umieszczone niżej:

"Gdym odjeżdżał na zawsze znajomym gościńcem,
 Patrzyły na mnie bratków wielkie, złote oczy,
 Podkute szafirowym dookoła sińcem.
 Był klomb i rój motyli, i błękit przezroczy,
 I rdzawienie się w słońcu dojrzałej rezedy.
 A gdy byłem już w drodze, sam nie wiedząc kiedy
 I czemu - przypomniałem te oczy, przyziemnie
 Śledzące mą zadumę i wpatrzone we mnie
 Tym wszystkim, czym się można wpatrzeć w świat i dalej.
 Co widziały te oczy, nim w tysiącu alej
 Zginałem, jedną chatę rzucając za sobą?
 I czemu z szafirową za wczasu żałobą
 Patrzyły w ten mój odjazd poprzez zieleń rdzawą
 Rezedy, co pachniała przytłumioną trawą?
 I dlaczego te oczy były coraz łzawsze?
 Czy nie wolno nic nigdy porzucać na zawsze
 I zostawiać samopas kędyś - na uboczu?
 Czy nie wolno odjeżdżać znajomym gościńcem
 I oddalać się zbyt od tych złotych oczu,
 Podkutych dookoła szafirowym sińcem?"

1. Do jakiego typu liryki zaliczamy poezję?

.....

(_____/ 3 p.)

2. Jaki jest nastrój wiersza? Co jest tematem poezji?

.....

(_____/ 3 p.)

3. Jaki jeden środek stylistyczny zawarty w fragmencie wiersza – „Patrzyły na mnie bratków wielkie, złote oczy, Podkute szafirowym dookoła sińcem”

.....

(_____/ 3 p.)

4. Proszę nazwać podane środki stylistyczne:

Oczy bratków – przerośnia/metafora (uosobienie)
 Złote oczy – epitet
 Podkute oczy – przerośnia/metafora
 Szafirowy siniec – epitet
 Dojrzała rezeda – epitet
 Zieleń rdzawa – przerośnia/metafora lub epitet jak kolor

(_____/3 p.)

5. Czemu służą pytania postawione przez poetę w wierszu?

.....

(_____/3 p.)

Suma punktów:

I. Rozumienie tekstu ze słuchu - / 13 punktów

II. Rozumienie tekstu czytanego - / 7 punktów

III. Sprawdzian językowy - / 30 punktów

IV. Pisanie - / 12 punktów

V. Zadania z literatury - / 15 punktów

Łącznie - / 77 punktów

Аркуш для вчителя

Текст для завдання «I. Sprawdzian z rozumienia tekstu ze sluchu».

Потрібно роздрукувати в одному варіанті й двічі прочитати учням перед виконанням завдання.

Tekst 11 klasa

I. Sprawdzian z rozumienia tekstu ze sluchu. Wysłuchaj tekst i zaznacz poprawne odpowiedzi.

OPERA WIEJSKA

„Opera wiejska (rozgrywająca się na wsi, w środowisku polskich chłopów) zaczęła swój żywot około roku 1770, w Teatrze Narodowym na premierze „Nędzy uszczęśliwionej”, której Wojciech Bogusławski był współtwórcą i chyba także współreżyserem. Potem – do roku 1793 – wystawiono co najmniej kilkanaście utworów dających się zaliczyć do tej odmiany. Niektóre z nich powstawały na użytek prywatnych teatrów szlacheckich i magnackich. Stąd nieraz trafiały do Teatru Narodowego. Inne były od razu wystawiane w Teatrze Narodowym. W naszej twórczości z czasów stanisławowskich wszystkie zajmują bardzo szczególne miejsce, gdyż poza nimi nigdzie już tak silnie nie zaznaczył się pierwiastek rodzajowy, w operze wiejskiej występujący z rozmaitym natężeniem, ale zawsze widoczny. Wszyscy autorzy oper wiejskich – niezależnie od tego, czy wywodzili się z mieszczaństwa (Szymański), ze szlachty (Bohomolec, Wybicki, Książnin), czy nawet z magnaterii (Maciej Radziwiłł) – starali się wzbudzić sympatię dla chłopów. Wszyscy też wykazywali pewne zainteresowanie chłopskim językiem i obyczajem. W tekstach arii chętnie stosowali zasady ludowej stylistyki. W dialogach niejednokrotnie kazali chłopom mazurzyć. Kompozytorzy oper wiejskich od początku nadawali ariom rytmy poloneza, krakowiaka, oberka, a w linii melodycznej wykorzystywali pewne właściwości tonalne polskiej muzyki ludowej. W dekoracjach do tych oper pojawiały się charakterystyczne zakątki wiejskie. Estetyka klasycystyczna niechętnie tolerowała taki rodzajowy konkret, jednak znacznie liberalniej traktowała go w operze niż na przykład w poezji czy w komedii. Tym należy tłumaczyć fakt, że inaczej przedstawiano wtedy chłopca w operze i w poezji. W oświeceniowej poezji polskiej najślawniejszym wieśniakiem stał się ów „Filon miły” z sielanki Karpińskiego. W operze z tego samego okresu amanci noszą całkiem inne imiona: Basia, Kasia, Marysia, Zośka, Helenka, Agatka, Wojtek, Bartek, Jan, Kuba, Stach. Starszych gospodarzy i parobków wołają Maciej, Adam, Wojciech, Bartłomiej. Postaci te często przemawiają z temperamentem godnym uwagi. Publiczność chętnie chodziła na te opery (...), najprawdopodobniej szukała w nich czegoś zupełnie innego niż w operach włoskich. Włoskie opery przenosiły ją w świat, którego naprawdę nie ma. W polskich operach wiejskich znajdowano czarodziejskie zwierciadło tego, co jest. (...) W 1788 roku na scenie Teatru Narodowego po raz pierwszy pojawiło się wiejskie wesele jako osobna wstawka w jednej z komedii. Z afiszów dowiadujemy się, że wstawka obejmowała przyśpiewki i tańce według zwyczaju wieśniaków krakowskich (...). Był to już przejaw nowej mody pobudzonej przez publicystykę Sejmu Wielkiego i ugruntowanej powodzeniem opery wiejskiej”.

(za Zbigniewem Raszewskim)